

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 „
Pe trei luni . . . 6 „
Pentru România și strălămate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 „

TELEFON N. 236.

GAZETA TRANSILVANIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA Targul Inului Nr. 30

INSERATELE se primesc la administrație. Prețul după tarifi și învală.

Manuscrisele nu se înapoiată.

Dr. Teodor Mihali.

Când e nevoia mai mare, atunci grăbește și ajutorul lui Dumnezeu. Și vremuri extraordinare nasc oameni extraordinari.

Sunt aceste adevăruri știute din viața singuraticilor, a familiilor și a neamurilor.

De ce nu s'ar adevăra aceste cuvinte tocmai față de neamul nostru, acest neam bun și temător de Dumnezeu?

Istă, abia trecută câteva zile, de când un fior de însuflețire a străbătut inimile tuturor românilor la șutul fetei mărețe a prepozitului venerabil dela Capitulul metropolii din Blaș și azi ne vine o nouă știre tot atât de însemnată, care însuflețirea noastră o va ridică la extaz.

Așina arătam, că prezidentul clubului naționalităților din dieta dela Budapeșta, dl. Dr. Teodor Mihali, a depus mal în zilele trecute testamentul său la episcopula sa dela Gherla, și că la înțelesul aceluia testament, averea sa imobiliară, situată pe hotarele comunelor Chiseni, Glod, Șimlona și Rusu, cu înținderea de circa 1200 jugăre catastrale, împreună cu casele nobilitare, superedificiile, și cu instruirea economică de mașinării și vite, o lasă de fundatie, a cărei venit să fie întrebuțate pentru scopuri culturale și de binefacere românești, și anume în rândul prim pentru înaintarea culturală și economică a poporului românesc din comitatele Szolnok-Doboka, Maramurș, Selagiu și Sătmar. Dacă socotim, că moșia aceasta, pe lângă o moară bună pe Someș, are 700 jugăre arător, în majoritate pe șesul mănos al Someșului, apoi 40 jugăre pomet, iar restul pășune bună și pădure frumoasă; și că pe lângă o exploatare rațională, și în ani normali, moșia dă un venit curat de 30-40 mii coroane, credem a nu rămânea departe de adevăr, când valoarea acestei fundatiuni încă o evaluăm într'un milion de coroane. Că dl. Mihali folosința veniturilor moșiei pe tot timpul vieții sale și a soției sale, a doamnei Eleftera n. Popescu, și l-a rezervat, e lucru dela sine înțeles.

Mai e oare nevoie, să comentăm această faptă luminată a domnului Dr. T. Mihali?

Fiu modest de țaran român, de pe băncile școlii își închină viața poporului său. Harnic și cruțător din tinerețe, sobru și smerit, e călăuzit purerea de singurul gând de a fi de folos neamului său. Rupt din sufletul poporului, cu însușirile nobile ale vechilor nobili din istoricul Chioar, crescut de o mamă evlavioasă în frica lui Dumnezeu și alipire de biserică, își începe și săvârșește toate acțiunile sale în numele Domnului, cu semnul de biruință al sfintei Crucii.

Și astfel îl însoțește binecuvântarea Căerului, și se înalță treptat acolo unde puțini au ajuns, la stima tuturor oamenilor de bine, până sus chiar la cei de pe înălțimea tronurilor pămăntene.

SITUAȚIA pe câmpul de rășboiu.

Azi dimineată am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale-telegrafice:

Luptele din nordul Monarhiei.

Budapeșta 13 Noemvrie n. Pe frontul trupelor noastre nu s'a întâmplat eri nimic mai însemnat.

Dușmanul a intrat în Tarnov, Iaslov și Krosno.

Numărul prizonierilor ruși din monarhie s'a urcat până eri la suma de 867 de ofițeri și 92,727 de soldați.

Luptele din sudul Monarhiei.

Budapeșta 13 Noemvrie n. Dușmanul și-a continuat retragerea spre răsărit dela Kocelievo și Valjevo.

Pe valea Savei am luat cu asalt localitatea Usce, ajungând până la Beljin și Banjani. Linia bine întărită a inamicului Gonule-Dranginie e deja în mâinile noastre.

Deasemenea am ajuns și linia Sopot-Stolice. Trupele de întregire ale coloanelor noastre s'au dovedit demne de admirat chiar și în încercările cele mai grele.

Luptele anglo-franco-ruso-germane.

Budapeșta 13 Noemvrie n. Din marele cartier general german se anunță oficial cu data de azi: În departamentul Yser lângă Nieuport trupele noastre de marină au cauzat pierderi foarte grele inamicului luând prizonieri 700 de Francezi.

În decursul ofensivei noastre am făcut prizonieri încă 1100 de soldați de-ai inamicului.

Atacurile violente pe cari Francezii le-au întreprins cntra noastră spre vest și ost dela Soisson, le-am respins pe toate. Francezii au suferit pierderi însemnate.

În Prusia ostică, la Eydikh-nenn și spre sud dela acesta în partea de răsărit a lacurilor sunt noi lupte în desfășurare. Lupte decisive nu s'au dat încă.

General Hofer, locițorul șefului de stat major.

General Patlorek.

„Unirea“ Ep. V.

Convocarea camerei ungare.

Camera ungară va fi convocată pe ziua de 25 a. l. cor. la 10 oare a. m.

Membrii parlamentari, cari fac serviciu de arme au primit un concediu special pe timpul, cât vor dura ședințele.

Baroce, cri bat la ochi, și cari se cunosc lesne, dacă le cauți.

Tot așa peți realia tipul omului în toate animalele, însă sluit, nedesăvârșit, aci pipernicit, aci monstruos, aci ca o încercare neisbită, aci ca o caricatură.

Eu cred, o mărturisesc, că filosofia mea nu s'ar fi putut naște înainte de ce Upanișadele? Platone și Kant și-au putut arunca razele lor în spiritul unui om.

El strigă în contra filosofiei mele că e tristă și fără mângăiere. Tristețea și nemăngăierea ei stă în faptul, că în loc să plămădesc un iad viitor pentru păcatele lor, eu arăt că acolo unde sunt păcate, este ceva asemenea iadului.

Apoi, nimic nu este mai trist și mai fără mângăiere decât învățătura, că cerul și pământul, și prin urmare, și omul s'au făcut din nimic.

Atunci ar urma, ca noaptea după zi, că omul în nimic are să se prefacă, când îl vedem murind. Începutul și temelul oricărui lucru.

El strigă în contra filosofiei mele că e tristă și fără mângăiere. Tristețea și nemăngăierea ei stă în faptul, că în loc să plămădesc un iad viitor pentru păcatele lor, eu arăt că acolo unde sunt păcate, este ceva asemenea iadului.

Apoi, nimic nu este mai trist și mai fără mângăiere decât învățătura, că cerul și pământul, și prin urmare, și omul s'au făcut din nimic.

Atunci ar urma, ca noaptea după zi, că omul în nimic are să se prefacă, când îl vedem murind. Începutul și temelul oricărui lucru.

În toate lucrurile și în toate timpurile, adevărul e fost simțit de unii singuratici, cari l-au spus în sentențe singuratic, până ce eu l-am spus în întregul său.

Descompunerea spiritului sau a eului în două părți, una primară sau esențială, numită volință, și alta secundară, numită intelect, este un principiu și un merit de căpetenie al filosofiei mele, și o deosebire fundamentală a ei de toate celelalte.

Wolffianul Ch. A. Crusias a cunoscut până la un grad înainte de mine acest adevăr. Toți ceilalți vorbesc de spirit, sau de suflet, sau de eu, ca de ceva ce nu se poate despărți.

Pentru Wolffianul Andreas Rudiger e așa de pipăit deosebirea între cunoștință și volință, în cât el pentru amândouă consideră două substanțe deosebite în om; și astfel, după el, omul stă din trei părți: mens, anima și corpus.

Acu Schopenhauer face imputare panteiștilor, că socotesc sufletul indivizibil, și-l atribuiesc și plantelor și chiar mineralelor, a căror lipsă de cunoștință este învederată.

În toate lucrurile și în toate timpurile, adevărul e fost simțit de unii singuratici, cari l-au spus în sentențe singuratic, până ce eu l-am spus în întregul său.

Din aforismele lui Schopenhauer.

Relative la filosofia sa.

— Fine. —

După ce ori ce descoperire însemnată, acei ce voiesc a micșora meritul ei, o găsesc în alte scrieri mai vechi. Așa, urmele învățăturii mele se află mal în toate sistemele filosofice din trecut.

1.) La vorba „absurdități“, Schopenhauer face sub linie următoarele observațiuni: absurde sunt propozițiunile: „materia stă din monede, adică se înțelege cunoșcătoare“; „materia brute trăiește, însă a trăi înseamnă a fi organic“; a o spune aceasta despre materia neorganică este deci contradicțiune.

2.) Aci Schopenhauer face imputare panteiștilor, că socotesc sufletul indivizibil, și-l atribuiesc și plantelor și chiar mineralelor, a căror lipsă de cunoștință este învederată.

3.) Aci Schopenhauer face imputare panteiștilor, că socotesc sufletul indivizibil, și-l atribuiesc și plantelor și chiar mineralelor, a căror lipsă de cunoștință este învederată.

4.) Aci Schopenhauer face imputare panteiștilor, că socotesc sufletul indivizibil, și-l atribuiesc și plantelor și chiar mineralelor, a căror lipsă de cunoștință este învederată.

5.) Aci Schopenhauer face imputare panteiștilor, că socotesc sufletul indivizibil, și-l atribuiesc și plantelor și chiar mineralelor, a căror lipsă de cunoștință este învederată.

Specialitate de apă minerală.

Isvorul MATILD din Bodok

este cel mai apreciat reprezentant al apelor minerale alcalice.

Apă minerală de primul rang

care amestecată cu vin este superioară celorlalte ape minerale.

Bentura de predilecție a cercurilor celor mai înalte sociale

care în urma conținutului și îngrijirii conștiențioase și curate a isvorului, se preferă din partea medicilor apei minerale mondial renumite Gieshübler.

Cel mai bun semn

contra falsificărilor a apei minerale MATILD este limpezimea absolută până la cea din urmă picătură. Deposit principal a apei MATILD în Brașov la firma E. O. & L. THEIL, Strada gării Nr. 25. Telefon 364 se capătă în cele mai multe prăvălii cu ape minerale și în restaurantele mai de frunte.

Cu toată stima
Administrația isvorului, Iosif György,
Șepsibodok (Ardeal).

44-200.

A XXXI-a reg. ungurească

Loterie de binefacere a statului pentru scopuri de binefacere.

Loteria conține 14885 câștiguri cu suma totală de 475.000 cor. cari se plătesc în bani gata.

Câștigul principal 200.000 cor. în bani gata.

Mai departe	10 câștiguri à cor. 250 Kor.	2.500
Un Câștig principal cu Kor. 80.000	20 " " " 200 "	4.000
Un " " " 20.000	40 " " " 150 "	6.000
Un " " " 10.000	100 " " " 100 "	10.000
Un " " " 5.000	200 " " " 50 "	10.000
Un " " " 2.500	3500 " " " 20 "	50.000
5 câștiguri à 1000 cor. "	12000 " " " 10 "	120.000
5 " " 500 " "	14885 Câștiguri totale — Kor. 475.000	

Tragerea urmează în 9 Decembrie 1914.

Un los costă 4 coroane.

Lozuri se capătă: la direcția loteriei reg. în Budapesta (Hauptzollamt), la direcția loteriei austriacă în Viena, la oficiile de poștă, dașdie. Vamă și sare, la stațiunile căilor ferate, trafici, zarafii atât în Ungaria cât și țările austriace.

La cerere se trimite planuri gratis și franco.

5-5

Direcția loteriei reg. ung.

Magazn cu specialități

de
Mărfuri împletite și tricotați, de toate sorturile.
Fabrica de împletituri și tricotage Brașov.

J. TEUTSCH & Cie

STRADA PORȚII Nr. 6.

19-60

„TRANSYLVANIA“

bancă g. m. de asigurare, Sibiu (Nagyszeben) recomandă încheierea de

Asigurări pe viață

în condițiunile cele mai favorabile.

Pentru preoți și învățători români gr.-or. dela școlile profesionale avantajat deosebite.

Special de remarcat sunt combinațiunile următoare.

Asigurări mixte cu restituirea intereselor de 3% garantată. Asigurări de pensuni simple combinate cu asigur. unui capital

Asigurări simple și mixte cu participare la câștig de 40%. Asigurări mixte cu plățirea necondiționat de 2-ori a capitalului

Asigurări de foc

deasemenea foarte ieftine.

Dela existența „Transylvaniei“ s'au plătit din partea ei:

Capitale asigurate pe viață.	Cor.	5,758,58-27
Pagube de foc	"	5,635,328-12
Sumele asigurate pe viață erau cu finea anului 1913	"	12,067.702-
Asigurări de foc	"	144,436,366-
Capital de fondare și rezerve	"	2,696.458-

Informații și prospecte se dau gratuit prin direcțiune în Sibiu prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița, și Cluj cum și prin toți agenții din comune.

Agentura principală pentru Brașov se află la d-l
H. Herman, Strada Porții Nr. 51.

Persoane versate în achiziții cu cercuri bune de cunoștință se primesc în condiții favorabile în serviciul institutului.

VICTOR PURI

Brașov, Strada Costița de jos Nr. 2.

Magazin cu Articole pentru Menaj. Cristale rie și Porțeluri Apararate și sticle

REX și ULTREFORM

cu prețuri de fabrică

Atelier Special de Rame pentru încadrat tablouri.

9-50

Hotel și Cafenea „METROPOL“.

Am onoarea a aduce la cunoștința On. public din Brașov și jur și On. oaspeți din România că am luat în antreprisă.

Hotelul și cafenea „Metropol“

Brașov, Strada Neagră Nr. 2.

renovat și aranjat cu tot confortul necesar. 20 camere. Rog cu toată căldura Onor. Domni și Dame din România a cerceta Hotelul în sezonul de vară.

Asigurând pe Onor. vizitatori de un serviciu prompt și cu atențiune, sper că voi fi sprijinit în noua mea întreprindere cu deosebire din partea On. public românesc.

Cu toată stima

Iancu Axente.

Cel mai perfect
COSMETIC
care înfrumusețează și înviează fața este
Crema de Acați
alui
KRIEGNER
cu 2 cor. Padra 1 cor. Săpun 1 cor.
Efect miraculos. Se bucură de mare trecere nu numai la noi, ci pretutindena
Deposit principal
Kriegner-Apotheke,
Budapest, Kalvinplatz.
Trimiteri postale în fiecare zi.

In
Laboratorul medical
Dr. Eduard Goldberger
Specialist pentru boale de piele și genitate,
se practică cercetări medicale-chemice, microscopice, bacteriologice și reacțiuni de sânge orig.
Wasserman.
BRAȘOV, Strada Porții 24.
Ore de consultație dela 10-12 a. m.
2-4 ore. m. p. 13-50

Fondată 1893.
Fabrici de postav, stofe de modă și tricotați.
Wilhelm Scherg & Cie.
produc din lână curată, de calitate prima clasă,
Stofe de modă pentru bărbați de tot felu și pentru ori ce scop. Stofe pentru costume de dame de o culoare și cu desen. Stofe de uniforme pentru ofițeri și amplațoi. Loden impreg-uabil pentru turiști. Postavuri pentru țărani și postavuri fine. Pieduri pentru călătorie. Coperte de pat, Cergă pentru trăsuri; pentru cai, Covoare și castorjachete.
E exclusiv numai fabricate din fabricile noastre în Brașov Dârste și Timișul de jos.
De multoari premiate cu cele mai mari prețuri.
Magazinul de vânzare: Brașov
Plaza Franz Josef. 13-25

cccccccccccccccc
Ionel Ciucășel
croitor de haine bărbătești
Brașov,
Târgul Florilor 18.
13-50
cccccccccccccccc

TAILOR FOR GENTLEMEN

M. NEUMANN

CENTRALA:

FURNIZORUL CURȚEI ȘI CAMEREI IMPERIALE REGALE:

WIENA

SUCURSALE:

BRASOV

BUDAPESTA

Mare Depozit de Haine pentru Bărbați, Băeți și Fetite

** Toate în calitățile cele mai bune și croială elegantă, prețuri originale, fixe ** | | Cereți catalogul nostru ilustrat. **

A V I Z.

Primum subscripțiuni sub condiții originale pentru

Imprumutul de stat r. u. 6% din anul 1914, liber de dare.

(Imprumut de războiu.)

care se emite acum.

Cu prospecte relative precum și cu ori ce fel de lămuriri cu privire la acest imprumut stăm cu plăcere la dispoziția Onor. public.

BANCA DE SCONT TRANSILVANĂ SOCIETATE ANONIMĂ, FOSTA MIHALOVITS & NUSSBÄCHER
BRĂȘOV.

Magazinul

Berbecar & Czink

BRĂȘOV, Str. Vămiei Nr. 7, Telefon 470.

Manufactură, Pânzării, Mode și Noutăți, confecțiuni pentru Dame.
 Cel mai bine asortat în Lingerie pentru Bărbați și dame. — Prețuri fixe. — *Mai ieftin ca ori unde. Casa de încredere.*

Lemne de fag prima pentru ars

uscate, fereștreite și crepate dela 1/2 stânjini în sus, duse acasă li-ferează ou bani gata firma.

Portland Cement fabric, Kugler & Cie Brașov.

Cancelaria strada Hirzer 18
 Telefon Nr. 3. Fabrică 158.

La cumpărare de un vagon preferință de preț.

Cețiți și răspândiți

„Gazeta Transilvaniei”.

Banca Națională a României.

Situațiune sumară

1913		1914	
25 Oct.	Activ:	18 Oct.	25 Oct.
210.360,145	153.718,145 (stoc) aur 154.010,192	210.660,175	210.710,192
1.244,115	56.642,000 (met. loan. ca aur) 56.700,000	669,598	695,797
208.342,648	Argint și diverse monede	253.329,431	253.988,790
	Portofoliu Român și străin		
	(25.034,500 Impr. pe ef. pub. 33.640,900)		
44.886,717	49.222,650 Impr. pe ef. p. în ct. crt: 152.040,900	140.178,280	142.799,147
	29.370,433 din care nu s'au rid. lei: 42.883,653		
12.802,059	19.852,217 109.157,247		
11.999,288	Imprumutul Statului (fără dobândă)	11.273,958	11.273,958
17.089,877	Efectele capital. social	11.999,357	11.956,857
4.091,281	Efectele fondului de rezervă	16.722,877	16.645,777
6.478,111	Efect. fond. de amort. imob. m. și maș	4.025,281	4.014,231
997,189	Imobile	6.751,237	6.751,412
1.156,728	Mobilier și mașini de imprimerie	1.088,918	1.090,187
143.660,267	Cheltuieli de Administrațiune	1.163,375	1.185,518
149.815,940	Efecte și alte valori în păstrare	132.977,395	131.962,241
33.186,512	Efecte în gași și în păstrare provizorie	322.747,097	323.241,792
16.588,064	Conturi curente	40.970,585	40.843,342
5.304,826	Conturi de valori	23.770,236	23.626,645
	Conturi diverse	7.484,282	9,038,169
863.003,767		1185812020	1189812049
	Passiv:		
12.000,000	Capital	12.000,000	12.000,000
34.804,962	Fond de rezervă	37.278,470	37.493,846
5.226,144	Fond. amort. imob. mob. și mașini	5.579,162	5,607,592
460.622,480	Bilete de bancă în circulațiune	581.662,432	583.733,042
3.646,903	Profit și Pierdere	3.810,594	3,810,594
4.294,934	Dobânzi și beneficii diverse	5.896,745	6,336,954
24.932,942	Conturi curente și recep. la veder	25.089,491	26,802,212
293.476,207	Efecte și alte valori de restituite	455.724,492	455,204,037
23.999,245	Conturi diverse	58,770,634	58,824,772
863.003,767		1185812020	1189813045

Taxa: Scont 6%, Dobândă 7%.

A sosit: un mare asortiment de haine moderne, de e-arnă, pardesiuri, haine pentru bărbați, băeți și copii, Costume și jachete pentru fetițe. în magazinul

Depner Roth & Westemean

BRĂȘOV, Strada Vămiei Nr. 3.

Ori cine se poate convinge înainte de a-și procura haine, despre calitatea bună, executarea modernă și solidă a hainelor.

Prețuri moderate fixe.

Comande din provincie se eșecută iute și punctual.

Dinți

și dantură completă fără pod. tragere de dinți, plombare, coroane de aur și po-duri de aur.

Gerő Arthur
 Technic de dinți diplom.
 Str. Vămiei Nr. 31.

EMNE de fag pentru ars prima calitate

blane și tăiate, cu vagonu. duse-acasă ieftine se capătă la **Sziklász József**

Strada Neagră Nr. 51.

Telefon 508.

Se poate comanda cu prețuri originale la
Kovács A. Trafica mare, Șirul florilor Nr 13.
Fülöp J. Magazin cu delicatose Str. Vămiei Nr. 31.
Benkő J. Librărie Strada Porții Nr. 52.
Gaal I. Scheiu, Băile de abur Nr. 85.

VITE ALTOITE.

Vită americană cu și fără rădăcini diferite varietăți, cu garan-ție pentru soiuri bune, liferează re-nunmă și de mulți ani recunoscută ca cea mai solidă firmă

Prima Pe-piniară după Târnava
 Proprietar **Fr. Gaspari**
 Mediaș (Ardeal) 8-24

Rog cereți lista prețurilor.

BEREA „DREIEICHEN-BIER”

Se capătă iarăși berea noastră plăcută de culoare deschisă și închisă bine conservată la

Depositul Berei de Pilsner
 Strada învățătorilor 12.
 Berăria „Dreieichen”, Sibiu.

Anunțuri

primește Administrațiunea **Gazetei Transilvaniei** cu prețurile cele mai **MODERATE.**

Fotografia modernă.

Am onoarea a aduce la cunoștința Onor. public, că am deschis un nou

Atelier de fotografie
 Strada Vămiei nr. 34.

In urma aranjamentului meu special pot în fiecare oada face fotografii artistice. La dorință și în locuințe, fără urcarea prețului Garantez executare exactă.

Cu toată stima

Wilhelm Herter,

16-59 fotograf, Str. Vămiei (colțul str. sf. Ioan).